

ที่ TRUE-SEC 029/2564

วันที่ 15 พฤศจิกายน 2564

เรียน กรรมการและผู้จัดการ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เรื่อง นำส่งข้อมูลทางการเงิน ประจำปีไตรมาสที่ 3 ปี 2564

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ข้อมูลทางการเงิน ประจำปีไตรมาสที่ 3 ปี 2564
ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ ฉบับละ 1 ชุด
  2. รายงานการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สำหรับไตรมาสที่ 3 ปี 2564
ภาษาไทย และ ภาษาอังกฤษ ฉบับละ 1 ชุด

บริษัท ทู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) ขอนำส่งข้อมูลทางการเงินรวมและข้อมูลทางการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ ประจำปีไตรมาสที่ 3 ปี 2564 สิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 ซึ่งได้ผ่านการสอบทานจากผู้สอบบัญชีแล้ว มายังตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ผลการดำเนินงานรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ไตรมาสที่ 3 ของปี 2564 ปรากฏผลขาดทุนสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ จำนวน 602.81 ล้านบาท ซึ่งเปลี่ยนแปลงในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ 20 จากผลการดำเนินงานสุทธิในงวดเดียวกันของปีก่อน ทั้งนี้ โปรดดูรายละเอียดเพิ่มเติมในรายงานการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สำหรับไตรมาสที่ 3 ปี 2564 ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวยุภา ลีวงศ์เจริญ)
หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน

คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

ภาพรวมไตรมาส 3 ปี 2564

กลุ่มทรู มีฐานผู้ใช้บริการที่เติบโตต่อเนื่องทั้งธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ 5G บรอดแบนด์และดิจิทัลแพลตฟอร์ม ท่ามกลางมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่มีความเข้มงวดมากขึ้นในช่วงไตรมาส 3 และผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจที่กระทบต่อกำลังซื้อของผู้บริโภคต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลต่อผลการดำเนินงานโดยเฉพาะธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบเติมเงินและแพคเกจของทรูวิชั่นส์ ทำให้กลุ่มทรู มีรายได้จากการให้บริการที่อ่อนตัวลงเป็น 26.2 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ของปี 2564 ขณะที่ การคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 รวมถึงมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยการทยอยเปิดประเทศเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในไตรมาส 4 น่าจะส่งผลเชิงบวกและลดผลกระทบดังกล่าว

การมุ่งปรับโครงสร้างต้นทุนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นทั่วทั้งองค์กร อาทิ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารช่องทางการขาย บุคคลากร outsource และคอนเทนต์ รวมถึงการบริหารโครงข่าย ลดต้นทุนและปรับกระบวนการผ่านดิจิทัลทรานส์ฟอร์มเมชัน ส่งผลบวกต่อเนื่อง โดยค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลักลดลงร้อยละ 8 จากไตรมาส 3 ของปีก่อน และร้อยละ 5 จากไตรมาสก่อน ผลักดันให้ EBITDA เติบโตร้อยละ 8 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน เป็น 14.4 พันล้านบาท มี margin ต่อรายได้จากการให้บริการร้อยละ 55 และมีกำไรจากการดำเนินงานก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษี (EBIT) เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนเป็น 2.9 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2564 ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการขยายโครงข่ายทั้งค่าเสื่อมราคา ค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตใช้งานคลื่นความถี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ รวมถึงดอกเบี้ย ยังคงกดดันความสามารถในการทำกำไรของบริษัทในระหว่างไตรมาส อย่างไรก็ตาม บริษัทได้ผ่านจุดการลงทุนที่สูงสุดไปแล้ว มีศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานด้านเครือข่ายโทรคมนาคม บริการและแพลตฟอร์มดิจิทัลที่แข็งแกร่ง พร้อมสำหรับการเก็บเกี่ยวผลตอบแทนจากการลงทุนดังกล่าว และเติบโตต่อไป

การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่การเป็นเทคคอมปานี ที่นำดิจิทัลและนวัตกรรมมาใช้ในทุกภาคส่วน ผลักดันด้วยเทคโนโลยี AI และวิทยาศาสตร์ข้อมูล ช่วยปรับปรุงกระบวนการให้ตอบรับกับความต้องการของทั้งผู้บริโภคและภาคธุรกิจ รวมถึงสภาวะตลาดและการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจ ทำให้สามารถนำเสนอสินค้า บริการและสิทธิประโยชน์พร้อมการบริหารความสัมพันธ์กับลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหารค่าใช้จ่ายและด้านกระบวนการให้เป็นแบบ end to end นอกจากนี้ กลุ่มทรู เดินหน้าพัฒนาบริการด้านดิจิทัล IoT และ โซลูชันทันสมัยแบบครบวงจรสำหรับหลากหลายอุตสาหกรรม ผสานความร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจที่แข็งแกร่งและมีเครือข่ายอยู่ทั่วประเทศ และมุ่งสร้างความสะดวกและเข้าถึงลูกค้าได้ดียิ่งขึ้นผ่านช่องทางดิจิทัล e-commerce อย่างต่อเนื่อง สิ่งเหล่านี้ ควบคู่ไปกับการเดินหน้าปรับโครงสร้างต้นทุนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จะเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างผลกำไรให้เติบโตได้อย่างยั่งยืน

ทรูมูฟ เอช มีรายได้จากการให้บริการ 19.8 พันล้านบาท โดยได้รับผลกระทบในกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงินจากสภาวะเศรษฐกิจที่กระทบต่อกำลังซื้อและการใช้จ่ายใช้สอย รวมถึงสภาวะการแข่งขันตลาดเติมเงินที่ยังคงมีการแข่งขันที่สูงและดึงดูดลูกค้าด้วยแพ็คเกจความเร็วคงที่แต่ปริมาณดาต้าไม่จำกัด (fixed-speed unlimited data) สำหรับกลุ่มราคาระดับล่าง ในขณะที่ ตลาดบริการรายเดือนยังคงเติบโต หนุนโดยบริการ 5G ซึ่งมีดีไวซ์ 5G เข้าสู่ตลาดมากขึ้น โดยผู้ใช้งาน 5G ของทรูมูฟ เอช เติบโตสูงต่อเนื่องเป็น 1.5 ล้านราย คิดเป็นสัดส่วนผู้ใช้งาน 5G ต่อผู้ใช้บริการระบบรายเดือนที่ร้อยละ 14 ทำให้ฐานลูกค้ารวมของทรูมูฟ เอช เพิ่มขึ้นเป็น 32.0 ล้านราย แบ่งเป็นบนระบบเติมเงิน 21.2 ล้านราย และระบบรายเดือน 10.8 ล้านราย การเติบโตนี้เป็นผลมาจากเครือข่าย 5G คุณภาพสูงของทรูมูฟ เอช ซึ่งครอบคลุมทุก 77 จังหวัดทั่วประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพฯและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หรือ EEC ที่ครอบคลุมแล้วมากกว่าร้อยละ

98 ของประชากร และผลตอบแทนที่ดีต่อแคมเปญร่วมกับดีไวซ์ 5G ซึ่งสามารถตอบโจทย์ความต้องการใช้งานดาต้าด้วยความเร็วสูงของผู้บริโภค พร้อมผลักดัน ARPU ให้สูงขึ้นกว่าบริการ 4G นอกจากนี้ ทรูมูฟ เอช ยังเดินทางขยายพันธมิตรทางธุรกิจระดับโลกอย่างต่อเนื่อง อาทิ ความร่วมมือกับ TikTok พันธมิตรแพลตฟอร์มวิดีโอสั้นชั้นนำ และ Nonvoice Alive ผู้ให้บริการแอปพลิเคชัน 5G และเทคโนโลยี AR เสมือนจริงจากสหรัฐอเมริกา นับเป็นการเพิ่มสิทธิพิเศษสำหรับลูกค้าทรู ในขณะเดียวกัน ทรูมูฟ เอช เดินทางสร้างการเติบโตด้วยบริการ 5G และโซลูชันสำหรับภาคธุรกิจที่หลากหลาย อุตสาหกรรม ซึ่งมีศักยภาพการเติบโตที่สูง อาทิ Smart Factory ที่ติดตั้งแบบ Private Network, smart hospital ผ่านแพลตฟอร์ม 5G MEC (Multi-Access Edge Computing) และ smart farm ด้วยการใช้โดรน

ทรูออนไลน์ ตอกย้ำความเป็นผู้นำบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต ด้วยฐานลูกค้า 4.5 ล้านราย เพิ่มฐานผู้ใช้บริการได้แข็งแกร่งสูงสุดในอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยมีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 135,000 ราย ในไตรมาส 3 ปี 2564 ส่งผลให้รายได้จากการให้บริการบรอดแบนด์เติบโตร้อยละ 9.5 จากไตรมาส 3 ของปีก่อนและร้อยละ 2.2 จากไตรมาสก่อนหน้าเป็น 7.5 พันล้านบาท ผลักดันการเติบโตของตลาดบรอดแบนด์ที่สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการเชื่อมต่อและทำธุรกรรมต่างๆ ผ่านอินเทอร์เน็ตมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ขณะที่ภาพรวมอุตสาหกรรมยังเผชิญแนวโน้ม ARPU ที่ลดลง จากการให้ส่วนลด แต่ผู้ใช้บริการมุ่งนำเสนอบริการเพิ่มเติม อาทิ แพ็กเกจฟวงคอนเทนต์และสิทธิประโยชน์ การเพิ่มความเร็ว และการอัปเดตอุปกรณ์ เพื่อลดผลกระทบดังกล่าวและเพิ่มประสบการณ์ใช้งานที่ดียิ่งขึ้นในขณะเดียวกัน ทั้งนี้ ทรูออนไลน์ มุ่งเน้นในการยกระดับสินค้าและคุณภาพการให้บริการอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีให้กับลูกค้าในทุกกระบวนการ ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพและขยายโครงข่ายไฟเบอร์ FTTx ควบคู่ไปกับการนำเสนอนวัตกรรมดีไวซ์ที่ใช้เทคโนโลยีล้ำสมัย ทำให้สามารถรับส่งข้อมูลได้ด้วยความเร็วสูงและคุณภาพสัญญาณที่ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ได้นำวิทยาศาสตร์ข้อมูลมาใช้ในการบำรุงรักษาเชิงรุก รวมถึงการันตีบริการติดตั้งเร็วอย่างมีคุณภาพ พร้อมดูแลแก้ปัญหาโดยช่างผู้เชี่ยวชาญได้ภายใน 24 ชั่วโมง เพิ่มความสะดวกให้ลูกค้าทำธุรกรรมและเช็คสถานะได้ผ่านแอปทรูโอเอเซอร์วิส อีกทั้งยังเพิ่มมูลค่าให้กับลูกค้าผ่านสิทธิประโยชน์หลากหลายและการรับชมคอนเทนต์คุณภาพจาก ทรูโอดีและทรูวิชั่นส์ สิ่งเหล่านี้ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสร้างการเติบโตให้กับทรูออนไลน์ เสริมจุดแข็งในฐานะผู้นำในการให้บริการบรอดแบนด์ผสมกับคอนเทนต์เอ็นเตอร์เทนเมนต์คุณภาพสูงครบครัน เน้นตอบโจทย์ความต้องการที่เพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องของผู้บริโภค

ทรูวิชั่นส์ มีรายได้จากการให้บริการ 2.4 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2564 ยังคงได้รับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจและพฤติกรรมผู้บริโภคที่มีแนวโน้มการรับชมผ่าน OTT และแพลตฟอร์มออนไลน์มากขึ้น โดยรายได้จากการสมัครรับชมคอนเทนต์ยังคงเป็นรายได้หลักคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 57.4 ของรายได้จากการให้บริการ ทรูวิชั่นส์ มีฐานลูกค้ารวมทั้งสิ้น 3.5 ล้านราย และยังคงเดินทางสรรหาคอนเทนต์ยอดนิยมที่หลากหลายจากทั่วโลก เพื่อตอบสนองความต้องการรับชมของลูกค้าในหลากหลายกลุ่ม โดยเฉพาะคอนเทนต์กีฬา โดยสามารถรับชมได้ผ่านทุกแพลตฟอร์มของกลุ่มทรูไม่ว่าจะเป็นโทรทัศน์ เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน และกล่อง OTT ตอบโจทย์ความต้องการรับชมคอนเทนต์ผ่านช่องทางดิจิทัลและ OTT ที่เพิ่มสูงขึ้น เพิ่มความพึงพอใจและประสบการณ์การรับชมให้กับลูกค้านอกเหนือจากการรับชมผ่านโทรทัศน์แบบดั้งเดิมเพียงอย่างเดียว อีกทั้งยังได้นำเสนอ TrueVisions NOW บริการในรูปแบบคอนเทนต์สตรีมมิงบนหลายแพลตฟอร์ม ทำให้ผู้บริโภคสามารถรับชมคอนเทนต์คุณภาพได้ทุกที่ทุกเวลา พร้อมบริการรับชมย้อนหลังได้นานถึง 7 วัน สิ่งเหล่านี้ น่าจะส่งผลให้ทรูวิชั่นส์ตอบสนองพฤติกรรมผู้บริโภคในยุคดิจิทัลได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งการท่องเที่ยวในประเทศที่คาดว่าจะฟื้นตัวภายหลังการเปิดประเทศในไตรมาส 4 น่าจะช่วยบรรเทาผลกระทบจากความท้าทายทางธุรกิจดังกล่าว

ทรู ดิจิทัล กรุ๊ป เดินหน้าขยายระบบนิเวศและพันธมิตรในไตรมาส 3 ปี 2564 ส่งผลให้รายได้เติบโตสูงในอัตราเลขสองหลักจากปีก่อนทั้งในกลุ่มลูกค้าบุคคลและองค์กร โดยแพลตฟอร์มสื่อดิจิทัล ทรูไอดี ซึ่งมีจำนวนผู้ใช้งานรายเดือนกว่า 26 ล้านราย เสริมความแข็งแกร่งของบริการและคอนเทนต์ด้านความบันเทิงเพื่อเพิ่มความน่าสนใจและจำนวนผู้ใช้งาน เปิดตัวแอปพลิเคชันใหม่ที่สามารถใช้งานได้ง่ายขึ้น พร้อมคอนเทนต์พิเศษเฉพาะบนทรูไอดี ทำให้มียอดรับชมคอนเทนต์วีดิโอต่อเดือนโดยเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้นเป็น 417 ล้านครั้ง อีกทั้งมีจำนวนการซื้อคอนเทนต์เพิ่มขึ้นร้อยละ 67 เมื่อเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2563 และร้อยละ 40 จากไตรมาสก่อน เป็น 519,000 ครั้ง ขณะเดียวกัน ทรูไอดี ทีวี มีการเติบโตและมียอดเพิ่มขึ้นเป็น 3 ล้านกล่อง สำหรับด้านลูกค้าองค์กร กลุ่มธุรกิจดิจิทัลโซลูชัน มีรายได้เติบโตสูงร้อยละ 33 จากไตรมาส 3 ปี 2563 และร้อยละ 8 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน ด้วยการขยายโซลูชันที่ให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีการเปิดตัวบริการ ทรู โกรว อย่างเป็นทางการ ซึ่งสามารถช่วยเกษตรกรในการจัดการระบบน้ำอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขณะเดียวกันลูกค้าในธุรกิจค้าปลีกได้นำระบบ True Smart Energy Management ไปใช้งาน ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพและลดค่าใช้จ่าย ด้วยความสามารถในการติดตามการใช้พลังงานและแจ้งเตือนหากพบการทำงานที่ผิดปกติของระบบได้ตลอด 24 ชั่วโมง นอกจากนี้ ยังได้พัฒนานวัตกรรมระบบรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลดิจิทัลด้านการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน โดยมีการนำไปใช้ที่ศูนย์การค้าและอาคารสำนักงาน เช่น กล้อง CCTV รักษาความปลอดภัย ที่จอดรถและห้องประชุมอัจฉริยะ เป็นต้น

สรุปผลประกอบการในไตรมาส 3 ปี 2564

กลุ่มทรูรายงานผลขาดทุนสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ 602.8 ล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2564 ซึ่งคิดเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มากกว่าร้อยละ 20 จากปีก่อน โดยผลการดำเนินงานโดยสรุปมีดังนี้

กลุ่มทรู มีรายได้จากการให้บริการ 26,187 ล้านบาท อ่อนตัวลงร้อยละ 1.1 จากไตรมาส 3 ของปีก่อน จากผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจและมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่มีความเข้มงวดมากขึ้นในช่วงไตรมาส 3 ทำให้กุดตันรายได้ของบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบเติมเงินและแพคเกจของทรูวิชั่นส์ ขณะที่ฐานผู้ใช้บริการทั้งธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ 5G บรอดแบนด์และดิจิทัล เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง สร้างศักยภาพการเติบโตให้กับกลุ่มทรูต่อไป ทั้งนี้ การบริหารต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพทั่วทั้งองค์กรส่งผลบวกต่อเนื่อง โดยค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลักลดลงร้อยละ 8.0 ผลักดันให้ EBITDA เติบโตร้อยละ 7.6 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน เป็น 14,366 ล้านบาท และมีกำไรจากการดำเนินงานก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษี (EBIT) เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.2 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนเป็น 2,939 ล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2564

ขาดทุนสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ เป็น 602.8 ล้านบาท เทียบกับกำไรจำนวน 104.2 ล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2564 ซึ่งมีการบันทึกกำไรจากการขายหน่วยลงทุนในกองทุน DIF ประมาณ 1.5 พันล้านบาท หากไม่รวมรายการนี้ ผลประกอบการจะปรับตัวดีขึ้นร้อยละ 57 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันในปีก่อน

หมายเหตุ: ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลัก ประกอบด้วยต้นทุนในการให้บริการ และค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหารอื่นๆ ไม่รวมค่า IC ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย

ตารางสรุปงบการเงินรวมของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

(หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)	ไตรมาส 3	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	% เปลี่ยนแปลง		งวดเก้าเดือน	งวดเก้าเดือน	% เปลี่ยนแปลง
	ปี 2564	ปี 2564	ปี 2563	Y-o-Y	Q-o-Q	ปี 2564	ปี 2563	Y-o-Y
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์และบริการอื่น	29,732	30,170	30,011	(0.9)	(1.5)	90,277	90,207	0.1
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	404	381	405	(0.3)	6.0	1,150	1,183	(2.7)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย	3,141	3,141	3,140	0.0	0.0	9,424	9,365	0.6
รายได้จากการให้บริการ	26,187	26,648	26,466	(1.1)	(1.7)	79,703	79,659	0.1
รายได้จากการขาย	3,234	3,627	2,997	7.9	(10.8)	11,911	11,523	3.4
รวมรายได้	32,966	33,797	33,008	(0.1)	(2.5)	102,188	101,730	0.5
ต้นทุนการให้บริการรวม	20,594	19,851	20,606	(0.1)	3.7	60,580	60,837	(0.4)
ค่าใช้จ่ายด้านการกำกับดูแล (Regulatory cost)	770	250	764	0.8	208.2	1,561	2,149	(27.4)
ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่าย	448	440	533	(15.9)	1.9	1,312	1,612	(18.6)
ต้นทุนการให้บริการ ไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	9,443	9,621	10,268	(8.0)	(1.8)	29,158	31,211	(6.6)
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	9,932	9,540	9,041	9.9	4.1	28,548	25,865	10.4
ต้นทุนขาย	3,491	3,805	3,256	7.2	(8.3)	12,613	12,913	(2.3)
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	5,942	6,520	6,595	(9.9)	(8.9)	19,148	20,429	(6.3)
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	1,495	1,526	1,759	(15.0)	(2.0)	4,710	5,214	(9.7)
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารอื่นๆ	4,446	4,994	4,836	(8.1)	(11.0)	14,438	15,215	(5.1)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานรวม (ไม่รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย)	18,600	19,111	19,657	(5.4)	(2.7)	59,082	63,100	(6.4)
EBITDA	14,366	14,687	13,351	7.6	(2.2)	43,106	38,630	11.6
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	(11,427)	(11,066)	(10,800)	5.8	3.3	(33,259)	(31,079)	7.0
กำไรจากการดำเนินงาน	2,939	3,620	2,550	15.2	(18.8)	9,847	7,551	30.4
ดอกเบี้ยจ่าย (สุทธิ)	(2,503)	(2,499)	(2,323)	7.8	0.2	(7,313)	(6,574)	11.2
ดอกเบี้ยรับ	26	42	66	(60.7)	(37.9)	111	244	(54.6)
ดอกเบี้ยจ่าย	(2,529)	(2,541)	(2,389)	5.9	(0.5)	(7,424)	(6,818)	8.9
ดอกเบี้ยจ่ายที่เกี่ยวข้องกับหนี้สินตามสัญญาเช่า	(1,496)	(1,525)	(1,605)	(6.8)	(1.9)	(4,577)	(4,861)	(5.8)
ค่าใช้จ่ายทางการเงินอื่น	(204)	(205)	(225)	(9.2)	(0.3)	(637)	(572)	11.5
ค่าใช้จ่ายทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับใบอนุญาต	(588)	(587)	(473)	24.3	0.1	(1,814)	(1,416)	28.1
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	(47)	(19)	(27)	76.5	146.9	(111)	(14)	687.1
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนในบริษัทรวม	888	873	913	(2.8)	1.7	2,635	2,946	(10.6)
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	218	(205)	(234)	NM	NM	(123)	399	NM
(ค่าใช้จ่าย) รายได้อื่น	163	195	1,486	(89.0)	(16.5)	524	3,629	(85.6)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจการควบคุม	29	53	41	(31.1)	0.5	88	118	(25.8)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับส่วนที่เป็นของบริษัท	(603)	(299)	104	NM	101.9	(1,483)	1,205	NM
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ สำหรับส่วนที่เป็นของบริษัท ไม่รวมกำไรจากการขายหน่วยลงทุน DIF	(603)	(299)	(1,406)	(57.1)	101.9	(1,483)	(2,191)	32.3

หมายเหตุ: รายการที่ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นประจำในไตรมาส 3 ปี 2564 บางส่วนได้แก่ กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน จำนวน 218 ล้านบาท

ผลการดำเนินงานโดยรวมประจำไตรมาส 3 ปี 2564

- **รายได้จากการให้บริการของกลุ่มทรู** เป็น 26.2 พันล้านบาท อ่อนตัวลงร้อยละ 1.1 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน และร้อยละ 1.7 จากไตรมาสก่อน ด้วยผลกระทบต่อเนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจและมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่มีความเข้มงวดมากขึ้นในช่วงไตรมาส 3 ทำให้กุดันรายได้ของบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบเติมเงิน และแพย์ทีวีของทรูวิชั่นส์ ขณะที่ ฐานผู้ใช้บริการทั้งธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่ 5G บรอดแบนด์และดิจิทัล เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ทั้งนี้ การคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-19 รวมถึงมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยการทยอยเปิดประเทศเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวน่าจะส่งผลเชิงบวกและลดผลกระทบดังกล่าว กลุ่มทรูมี**รายได้รวม**จำนวน 33.0 พันล้านบาทในไตรมาส 3 ปี 2564

- **รายได้จากการให้บริการของทรูมูฟ เอช** เป็น 19.8 พันล้านบาท ทรงตัวจากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน และอ่อนตัวลงร้อยละ 2.0 จากไตรมาสก่อนหน้า ด้วยผลกระทบจากเศรษฐกิจและมาตรการโควิด-19 ที่เข้มงวดขึ้นในไตรมาส ซึ่งกระทบต่อกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงิน ในขณะที่บริการระบบรายเดือนยังคงเติบโต หนุนโดยผู้ใช้บริการ 5G ที่เพิ่มสูงเป็น 1.5 ล้านราย ทั้งนี้ บริการ 5G สร้างศักยภาพการเติบโตสูงทั้งในกลุ่มลูกค้าผู้บริโภคและกลุ่มลูกค้าภาคธุรกิจ ซึ่งดีไวซ์ 5G และ IoT ในระดับราคาที่เข้าถึงได้มากขึ้น รวมถึงความพร้อมด้าน use case ต่างๆ จะเป็นปัจจัยหนุนการเติบโตของ 5G อย่างต่อเนื่อง

ทรูมูฟ เอช มีจำนวนผู้ใช้บริการรายใหม่สุทธิ 318.8 พันรายในไตรมาส 3 ปี 2564 ขยายฐานผู้ใช้บริการเป็น 32.0 ล้านราย แบ่งเป็นกลุ่มลูกค้าระบบเติมเงิน 21.2 ล้านรายและกลุ่มลูกค้าระบบรายเดือน 10.8 ล้านราย

- **รายได้จากการให้บริการบรอดแบนด์ บริการอินเทอร์เน็ต และสื่อสารข้อมูลธุรกิจ ของทรูออนไลน์** เป็น 7.5 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.5 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน และร้อยละ 2.2 จากไตรมาสก่อน ด้วยฐานผู้ใช้บริการบรอดแบนด์ที่เติบโตต่อเนื่องเป็น 4.5 ล้านราย โดยเพิ่มขึ้น 135 พันรายในระหว่างไตรมาส ทั้งนี้ การมุ่งเน้นเพิ่มคุณภาพการบริการ พร้อมผสานความคุ้มค่าผ่านนวัตกรรมดีไวซ์และคอนเทนต์ ทำให้ทรูออนไลน์พร้อมเติบโตไปกับความต้องการใช้งานบรอดแบนด์ที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องตามเทรนด์การทำงานและการเรียนจากบ้าน

รายได้จากการให้บริการอื่นของทรูออนไลน์ลดลงเป็นผลมาจากรายได้ระหว่างกลุ่มบริษัทที่เกี่ยวเนื่องกับการดำเนินงานและการบำรุงรักษา และไม่มีผลกระทบต่อรายได้ในงบรวม หากไม่รวมรายการระหว่างกลุ่มบริษัท รายได้ทรูออนไลน์เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.1 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน และร้อยละ 3.4 จากไตรมาสก่อน หนุนโดยการเติบโตของบริการบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต

- **รายได้จากการให้บริการของทรูวิชั่นส์** เป็น 2.4 พันล้านบาท ลดลงเมื่อเทียบกับไตรมาส 3 ของปีก่อน จากผลกระทบต่อเนื่องของสภาวะเศรษฐกิจ รวมถึงพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนไปรับชมผ่านช่องทางออนไลน์และแพลตฟอร์ม OTT มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ **รายได้จากค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง** อ่อนตัวเป็น 1.4 พันล้านบาท ขณะที่ **รายได้จากการให้บริการอื่น** (ประกอบด้วย รายได้จากธุรกิจ

บันทึก การโฆษณา สปอนเซอร์และรายได้อื่น) เพิ่มขึ้นทั้งจากไตรมาสก่อนและปีก่อน เป็น 1.0 พันล้านบาท จากรายได้โฆษณาและสปอนเซอร์ที่เติบโต หนุนโดยคอนเทนต์กีฬาอดนียม

ทิวทัศน์ยังคงคัดสรรคอนเทนต์คุณภาพสูงที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ร่วมกับหลากหลายแพลตฟอร์มของกลุ่มทรูเพื่อสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น พร้อมมุ่งเน้นสร้างการเติบโตด้วยแพ็คเกจ OTT อย่าง TrueVisions NOW เน้นจุดแข็งด้านคอนเทนต์กีฬาหลากหลายประเภท สามารถรับชมได้ตลอดทั้งปี ทิวทัศน์มีฐานลูกค้ารวมทั้งสิ้น 3.5 ล้านราย ณ สิ้นไตรมาส 3 ของปี 2564

- **ทรู ดิจิทัล กรุ๊ป** สร้างความแข็งแกร่งและแตกต่างให้กับกลุ่มทรู ด้วยระบบนิเวศดิจิทัลครบวงจร โดยแพลตฟอร์มสื่อดิจิทัล ทรูไอดี เติบโตต่อเนื่องในไตรมาส 3 หนุนโดยการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้งานรายเดือนทรูไอดีกว่า 26 ล้านราย พร้อมยอดกล่องทรูไอดีทีวี กว่า 3 ล้านกล่อง สร้างโอกาสด้วยศักยภาพการเติบโตที่สูงในตลาด OTT รวมถึงในตลาดลูกค้าองค์กรที่ IoT และดิจิทัลโซลูชัน มีรายได้เติบโตต่อเนื่องในอัตราเลขสองหลัก โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 33 จากไตรมาส 3 ปี 2563
- **รายได้จากการขาย** เป็น 3.2 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.9 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน แต่ลดลงร้อยละ 10.8 จากไตรมาสก่อนซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอุตสาหกรรม ท่ามกลางมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่มีความเข้มงวดมากขึ้นในช่วงไตรมาส 3
- **ค่าใช้จ่ายเชื่อมต่อโครงข่ายสุทธิ** เป็น 45 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 24 จากไตรมาสก่อนและร้อยละ 65 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน ด้วยการบริหารกลยุทธ์ด้านราคาอย่างเหมาะสม
- **ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลัก** (ประกอบด้วยต้นทุนในการให้บริการไม่รวมค่า IC และค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหารอื่นๆ) ลดลงต่อเนื่องร้อยละ 8.0 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน และร้อยละ 5.0 จากไตรมาสก่อน เป็น 13.9 พันล้านบาท หนุนโดยมาตรการบริหารค่าใช้จ่ายอย่างต่อเนื่องในหลากหลายรายการ อาทิ การเพิ่มประสิทธิภาพด้านช่องทางการขาย การตลาด พนักงาน คอนเทนต์ รวมถึงด้านอาคารสำนักงานและข้อป ภายหลังวิกฤตโควิด-19 และมาตรการล็อกดาวน์
- **EBITDA** เติบโตร้อยละ 7.6 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อนเป็น 14.4 พันล้านบาท ด้วยมาตรการบริหารค่าใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลบวกทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหลักลดลงต่อเนื่อง โดย EBITDA margin ต่อรายได้จากการให้บริการ ปรับตัวดีขึ้นเป็นร้อยละ 55 เทียบกับร้อยละ 50 ในไตรมาส 3 ปี 2563
- **ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย** เป็น 11.4 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 จากไตรมาสก่อนและร้อยละ 5.8 จากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน จากการขยายเครือข่ายอย่างต่อเนื่องทั้งด้านความจุและความครอบคลุม โดยเฉพาะเครือข่าย 5G ในย่านสำคัญใน 77 จังหวัด ในขณะที่ ค่าตัดจำหน่ายใบอนุญาตการใช้งานคลื่นความถี่ 700MHz และ 26GHz ยังเป็นอีกปัจจัยที่ส่งผลให้ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน

- สิ่งเหล่านี้ ส่งผลให้กำไรจากการดำเนินงาน เป็น 2.9 พันล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2564 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันในปีก่อน แต่ลดลงจากไตรมาสก่อน เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ EBITDA
- ดอกเบี้ยจ่าย (สุทธิ) ไม่รวมผลกระทบจากการปรับมาใช้มาตรฐานบัญชี เป็น 2.5 พันล้านบาท ทรงตัวจากไตรมาสก่อน แต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.8 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันในปีก่อน จากการออกหุ้นกู้ระยะยาวเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจ แต่มีอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยที่ลดลง
- ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการขยายเครือข่ายและการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ใบอนุญาตใช้งานคลื่นความถี่ของธุรกิจ โทรศัพท์เคลื่อนที่ และดอกเบี้ย ส่งผลให้กลุ่มทรูรายงานผลขาดทุนสุทธิจำนวน 602.8 ล้านบาท ในไตรมาส 3 ปี 2564

โครงสร้างรายได้รวม แยกตามประเภทธุรกิจ สำหรับงวด 3 เดือน

(หน่วย: ล้านบาทยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)	รายได้รวม (ก่อนตัดรายการระหว่างกันระหว่างกลุ่มธุรกิจ)							
	ไตรมาส 3 ปี 2564		ไตรมาส 2 ปี 2564		ไตรมาส 3 ปี 2563		% เปลี่ยนแปลง	
	รายได้	% ของรายได้รวม หลังตัดรายการ ระหว่างกัน	รายได้	% ของรายได้รวม หลังตัดรายการ ระหว่างกัน	รายได้	% ของรายได้รวม หลังตัดรายการ ระหว่างกัน	YoY	QoQ
ทรูฟ ไลฟ์								
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	19,759		20,171		19,940		(0.9)	(2.0)
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	407		382		406		0.5	6.5
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย	3,024		3,023		3,025		(0.1)	0.0
รายได้จากการขายสินค้า	3,174		3,772		3,367		(5.7)	(15.8)
รายการระหว่างกัน	(1,462)		(1,494)		(1,853)		(21.1)	(2.2)
ทรูฟ ไลฟ์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	24,903	75.5%	25,855	76.5%	24,885	75.4%	0.1	(3.7)
ทรูออนไลน์								
รายได้จากรับบริการรอดแมตต์อินเทอร์เน็ต	7,479		7,317		6,832		9.5	2.2
รายได้อื่น ๆ	1,201		2,271		2,623		(54.2)	(47.1)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย (FOC)	118		118		115		2.5	0.0
รายได้จากการขายสินค้า	83		62		88		(6.6)	32.4
รายการระหว่างกัน	(2,555)		(3,651)		(3,583)		(28.7)	(30.0)
ทรูออนไลน์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	6,326	19.2%	6,116	18.1%	6,075	18.4%	4.1	3.4
ทรูวิชั่นส์								
รายได้จากค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง	1,382		1,463		1,726		(19.9)	(5.6)
รายได้อื่น ๆ	1,024		918		922		11.0	11.5
รายการระหว่างกัน	(669)		(555)		(599)		11.6	20.5
ทรูวิชั่นส์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	1,737	5.3%	1,826	5.4%	2,049	6.2%	(15.2)	(4.9)
รายได้จากการให้บริการรวม	26,187		26,648		26,466		(1.1)	(1.7)
รายได้รวม	32,966	100%	33,797	100%	33,008	100%	(0.1)	(2.5)

หมายเหตุ: รายได้อื่นของทรูออนไลน์ อาทิ รายได้ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการโครงข่าย และรายได้ที่ไม่ใช่จากธุรกิจหลักและไม่ได้เกิดขึ้นเป็นประจำ

โครงสร้างรายได้รวม แยกตามประเภทธุรกิจ สำหรับงวด 9 เดือน

(หน่วย: ล้านบาท ยกเว้นในรายการที่มีการระบุเป็นอย่างอื่น)	รายได้รวม (ก่อนตัดรายการระหว่างกันระหว่างกลุ่มธุรกิจ)				
	งวดเก้าเดือน ปี 2564		งวดเก้าเดือน ปี 2563		% เปลี่ยนแปลง
	รายได้	% ของรายได้รวม หลังตัดรายการ ระหว่างกัน	รายได้	% ของรายได้รวม หลังตัดรายการ ระหว่างกัน	YoY
โทรมูฟ เอเชีย					
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	59,868		60,205		(0.6)
รายได้ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	1,156		1,184		(2.4)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย	9,071		9,031		0.4
รายได้จากการขายสินค้า	11,849		12,518		(5.3)
รายการระหว่างกัน	(4,118)		(4,987)		(17.4)
โทรมูฟ เอเชีย หลังตัดรายการระหว่างกัน	77,825	76.2%	77,950	76.6%	(0.2)
ทรูออนไลน์					
รายได้จากรีการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต	21,986		20,037		9.7
รายได้อื่น ๆ	5,845		7,757		(24.7)
รายได้ค่าเช่าโครงข่าย (FOC)	353		334		5.6
รายได้จากการขายสินค้า	190		201		(5.7)
รายการระหว่างกัน	(9,521)		(10,762)		(11.5)
ทรูออนไลน์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	18,853	18.4%	17,568	17.3%	7.3
ทรูวิชั่นส์					
รายได้จากค่าสมาชิกและค่าติดตั้ง	4,418		5,285		(16.4)
รายได้อื่น ๆ	2,956		2,618		12.9
รายได้จากการขายสินค้า	(0)		1		NM
รายการระหว่างกัน	(1,864)		(1,693)		10.1
ทรูวิชั่นส์ หลังตัดรายการระหว่างกัน	5,510	5.4%	6,211	6.1%	(11.3)
รายได้จากการให้บริการรวม	79,703		79,659		0.1
รายได้รวม	102,188	100%	101,730	100%	0.5

งบดุลรวม และงบกระแสเงินสดรวม

	30 ก.ย. 2564	31 ธ.ค. 2563	% เปลี่ยนแปลง
(หน่วย : ล้านบาท ยกเว้นในรายการที่มีภาระเป็นอย่างอื่น)			
งบดุลรวม			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	16,024	24,330	(34.1)
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	45,617	42,274	7.9
ลูกหนี้อื่น	3,372	2,644	27.5
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	35,843	35,157	2.0
<i>รวมสินทรัพย์หมุนเวียน</i>	<i>100,857</i>	<i>104,406</i>	<i>(3.4)</i>
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	243,581	231,894	5.0
ค่าความนิยม - สุทธิ	10,163	9,994	1.7
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	130,895	132,749	(1.4)
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	5,817	6,081	(4.3)
สินทรัพย์สิทธิการเช่า	97,463	103,336	(5.7)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	33,001	29,089	13.4
<i>รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน</i>	<i>520,921</i>	<i>513,142</i>	<i>1.5</i>
รวมสินทรัพย์	621,777	617,548	0.7
เงินกู้ยืมระยะสั้น	2,501	3,500	(28.5)
เจ้าหนี้การค้า	63,836	64,480	(1.0)
เจ้าหนี้อื่น	29,812	25,796	15.6
ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปีของเงินกู้ยืมระยะยาว	59,782	61,008	(2.0)
หนี้สินตามสัญญาเช่าส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	12,642	12,654	(0.1)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	9,459	8,347	13.3
<i>รวมหนี้สินหมุนเวียน</i>	<i>178,031</i>	<i>175,786</i>	<i>1.3</i>
เงินกู้ยืมระยะยาว	182,181	158,491	14.9
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	5,370	6,251	(14.1)
หนี้สินภายใต้สัญญาและใบอนุญาตให้ดำเนินการ	47,018	55,522	(15.3)
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	3,609	3,990	(9.6)
หนี้สินตามสัญญาเช่า	107,249	113,751	(5.7)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	16,483	18,140	(9.1)
<i>รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน</i>	<i>361,910</i>	<i>356,145</i>	<i>1.6</i>
รวมหนี้สิน	539,941	531,931	1.5
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	81,836	85,617	(4.4)
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	621,777	617,548	0.7

	30 ก.ย. 2564	30 ก.ย. 2563	% เปลี่ยนแปลง
งบกระแสเงินสดรวม			
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน ก่อนดอกเบี้ยและภาษีเงินได้	38,234	43,470	(12.0)
ดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้จ่าย (สุทธิ)	(7,245)	(4,839)	49.7
กระแสเงินสดจากกิจกรรมการดำเนินงาน	30,989	38,631	(19.8)
กระแสเงินสด (ใช้ไปใน) จากกิจกรรมการลงทุน	(44,218)	(54,800)	(19.3)
กระแสเงินสด (ใช้ไปใน) จากกิจกรรมการจัดหาเงิน	4,908	(1,241)	NM
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	(8,321)	(17,410)	(52.2)
ยอดยกมาต้นงวด และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน	24,345	49,429	(50.7)
ยอดเงินคงเหลือสิ้นงวด	16,024	32,020	(50.0)

การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

กลุ่มทรู สามารถชำระหนี้สินและปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาทางการเงิน โดยโครงสร้างเงินทุนยังคงอยู่ในระดับที่เหมาะสม ด้วยอัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่ายสุทธิต่อ EBITDA เป็น 4.0 เท่า ซึ่งทรงตัวจากไตรมาสก่อน และอัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่ายสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้นเป็น 2.8 เท่า เทียบกับ 2.7 เท่าในไตรมาส 2 จากเงินสดที่ลดลงเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจและการชำระคืนหุ้นกู้ ทั้งนี้ กลุ่มทรู มีอัตราส่วนสภาพคล่องทรงตัวจากไตรมาสก่อนเป็น 0.6 เท่า ในขณะที่ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และอัตรากำไรสุทธิเป็นติดลบร้อยละ 2.0 และติดลบร้อยละ 1.8 ตามลำดับ ซึ่งถูกกดดันจากต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการขยายโครงข่ายและใบอนุญาตการใช้งานคลื่นความถี่ของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่

สินทรัพย์

- กลุ่มทรูมี**สินทรัพย์รวม** เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 จาก ณ สิ้นปี 2563 เป็น 621.8 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จาก**ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (สุทธิ)** ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.0 เป็น 243.6 พันล้านบาท จากการขยายโครงข่ายและการให้บริการอย่างต่อเนื่องของธุรกิจโทรศัพท์เคลื่อนที่และบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต
- **สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)** ลดลงร้อยละ 1.4 จาก ณ สิ้นปี 2563 เป็น 130.9 พันล้านบาท จากการตัดจำหน่ายใบอนุญาตการใช้งานคลื่นความถี่ในระหว่างงวด
- **ค่าความนิยม (สุทธิ)** ทรงตัวเป็น 10 พันล้านบาท
- **ลูกหนี้การค้า (สุทธิ)** เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.9 จาก ณ สิ้นปี 2563 เป็น 45.6 พันล้านบาท ตามการขยายตัวของธุรกิจ โดยมีระยะเวลาถ่วงเฉลี่ยในการเรียกเก็บหนี้เท่ากับ 114 วัน (รายละเอียดเพิ่มเติมในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 8)

	ข้อมูลทางการเงินรวม		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะกิจการ	
	30 กันยายน	31 ธันวาคม	30 กันยายน	31 ธันวาคม
	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563
	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท	ล้านบาท
ลูกหนี้บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)	-	360.41	-	360.41
ลูกหนี้การค้า	27,378.32	23,994.49	671.25	822.37
ลูกหนี้และรายได้ค้างรับ – กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุข้อ 20)	14,838.12	14,169.50	22,740.99	18,675.66
ลูกหนี้การค้า	42,216.44	38,524.40	23,412.24	19,858.44
รายได้ค้างรับ	11,245.80	11,658.49	403.52	2,273.31
รวมลูกหนี้การค้า	53,462.24	50,182.89	23,815.76	22,131.75
<u>หัก</u> ขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (หมายเหตุข้อ 20)	(7,845.33)	(7,908.51)	(1,055.60)	(2,947.21)
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	45,616.91	42,274.38	22,760.16	19,184.54

วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2564 และวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2563 ลูกหนี้การค้าซึ่งแสดงรวมในรายการลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ในงบแสดงฐานะการเงินสามารถวิเคราะห์ตามอายุหนี้ที่ค้างชำระได้ดังนี้

	ข้อมูลทางการเงินรวม		ข้อมูลทางการเงินเฉพาะกิจการ	
	30 กันยายน ปี 2564 ล้านบาท	31 ธันวาคม ปี 2563 ล้านบาท	30 กันยายน ปี 2564 ล้านบาท	31 ธันวาคม ปี 2563 ล้านบาท
ยอดที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ	14,860.92	9,172.32	1,333.42	1,728.97
ค้างชำระน้อยกว่า 3 เดือน	8,044.74	9,709.07	1,538.22	2,979.00
ค้างชำระ 3 - 6 เดือน	2,899.55	5,616.09	2,892.82	2,212.35
ค้างชำระ 6 - 12 เดือน	5,942.83	7,315.36	8,252.87	4,804.98
ค้างชำระมากกว่า 12 เดือน	10,468.40	6,711.56	9,394.91	8,133.14
ลูกหนี้การค้า	42,216.44	38,524.40	23,412.24	19,858.44
รายได้ค้างรับ	11,245.80	11,658.49	403.52	2,273.31
รวมลูกหนี้การค้า	53,462.24	50,182.89	23,815.76	22,131.75
หัก ขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (หมายเหตุข้อ 20)	(7,845.33)	(7,908.51)	(1,055.60)	(2,947.21)
ลูกหนี้การค้า – สุทธิ	45,616.91	42,274.38	22,760.16	19,184.54

กลุ่มบริษัทรับรู้ลูกหนี้การค้าเมื่อเริ่มแรกด้วยจำนวนเงินของสิ่งตอบแทนที่ปราศจากเงื่อนไขในการได้รับชำระยกเว้นในกรณีที่เป็นการขายที่มีองค์ประกอบด้านการจัดหาเงินที่มีนัยสำคัญ กลุ่มบริษัทจะรับรู้ลูกหนี้ด้วยมูลค่าปัจจุบันของสิ่งตอบแทนและจะวัดมูลค่าในภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายหักด้วยค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ค่าเผื่อผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นเป็นประมาณการที่พิจารณาจากหลายวิธีประกอบกัน เช่น อัตราร้อยละของรายได้ การวิเคราะห์อายุลูกหนี้ ประสบการณ์การเก็บหนี้ และพิจารณาสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจปัจจุบันร่วมด้วย ทั้งนี้ ความชำนาญและประสบการณ์ในการเก็บหนี้ของกลุ่มร่วมกับวิธีประมาณการอย่างเหมาะสมตามที่กล่าวข้างต้น ทำให้ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นว่า ผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นที่ตั้งไว้ (จำนวน 7,845.33 ล้านบาท) มีความเพียงพอ

ทั้งนี้ กลุ่มบริษัทมีความกระตือรือร้นที่จะลดความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้การค้าที่จำกัด เนื่องจากลูกค้าของกลุ่มบริษัทมีจำนวนมาก ทั้งภาครัฐกิจและผู้ใช้จ่ายยอยทั่วไป อีกทั้ง ผู้บริหารเชื่อว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ได้บันทึกไว้เพียงพอสำหรับยอดลูกหนี้คงเหลือแล้ว โดยคำนึงจากลักษณะของลูกหนี้การค้าและประสบการณ์การเรียกเก็บหนี้ของกลุ่มบริษัท

หนี้สิน

- **หนี้สินรวม** เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.5 จาก ณ สิ้นปี 2563 เป็น 540.0 พันล้านบาท ส่วนใหญ่จาก**หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยจ่าย** (ประกอบด้วยเงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาว ไม่รวมหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน) ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.6 จากสิ้นปีก่อนเป็น 244.5 พันล้านบาท เพื่อสนับสนุนการขยายธุรกิจและใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน
- **เจ้าหนี้การค้า** ลดลงร้อยละ 1.0 จาก ณ สิ้นปี 2563 เป็น 63.8 พันล้านบาท จากการจ่ายชำระเจ้าหนี้อุปโภคบริโภคในระหว่างงวด โดยมีระยะเวลาถ่วงเฉลี่ยในการชำระหนี้ลดลงเป็น 231 วัน

ส่วนของผู้ถือหุ้น

- **ส่วนของผู้ถือหุ้น** ลดลงร้อยละ 4.4 จาก ณ สิ้นปี 2563 เป็น 81.8 พันล้านบาท โดยมีการจ่ายเงินปันผลในเดือน พฤษภาคม ปี 2564

สภาพคล่องและแหล่งเงินทุน

- แหล่งเงินทุนหลักของกลุ่มทรู ในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2564 มาจาก**กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน** จำนวน 38.2 พันล้านบาทก่อนดอกเบี้ยและภาษีจ่าย และเป็น 31.0 พันล้านบาทหลังดอกเบี้ยและภาษีจ่าย ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนซึ่งมีเงินสดจากการรับคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT Refund) หากไม่รวมรายการนี้ กระแสเงินสดจากการดำเนินงานสุทธิจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 33 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อน ตาม EBITDA ที่เติบโต
- **กระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุน** ลดลงจากปีก่อนเป็น 44.2 พันล้านบาท จากค่าใบอนุญาตการใช้งาน คลื่นความถี่ที่ลดลงเมื่อเทียบช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่เงินสดจ่ายลงทุนสำหรับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เป็น 29.8 พันล้านบาทในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2564
- **กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน** ซึ่งเพิ่มขึ้นเป็น 4.9 พันล้านบาท จากเงินกู้ยืมระยะยาวเพื่อสนับสนุนการขยายตัวของธุรกิจและการชำระคืนหุ้นกู้
- กลุ่มทรูมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดจำนวน 16.0 พันล้านบาท ณ สิ้นเก้าเดือนแรกของปี 2564